

NORGES BANKS UTLÅNSUNDERSØKELSE

Lavere utlånsmarginer

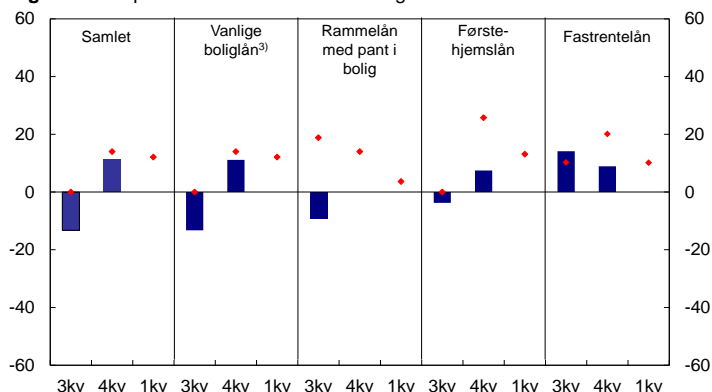
4. KVARTAL 2014
15.01.2015

NORGES BANK

Norges Banks utlånsundersøkelse 4. kvartal 2014¹

Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

1) Nettotall fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser rapportert utvikling for gjeldende kvartal. De røde punktene viser forventet utvikling for kvartalet
2) Negative nettotall betyr fallende etterspørsel
3) Nedbetalingslån med pant i bolig
Kilde: Norges Bank

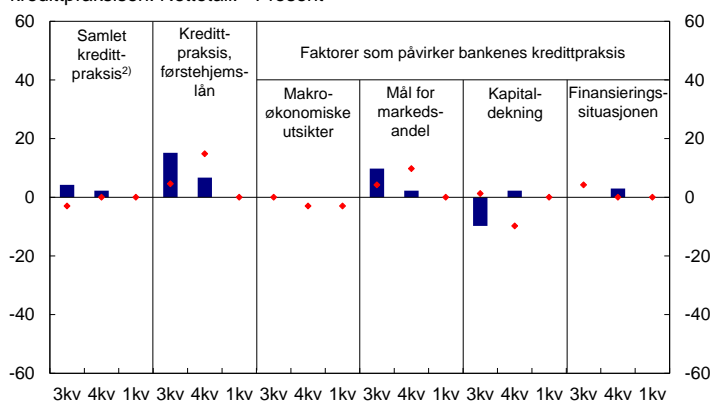
Bankene rapporterer om små endringer i etterspørselen etter lån og kredittpraksis i 4. kvartal i fjor.

Bankene melder om lavere utlånsmarginer i 4. kvartal. Utlånsmarginene på lån til husholdningene ventes å falle videre i 1. kvartal i år.

For foretakene venter bankene lavere låneetterspørsel og strammere kredittpraksis i 1. kvartal.

Tolkingen av figurene er forklart i en boks på siste side.

Figur 2 Endring i kredittpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kredittpraksisen. Nettotall.¹⁾ Prosent

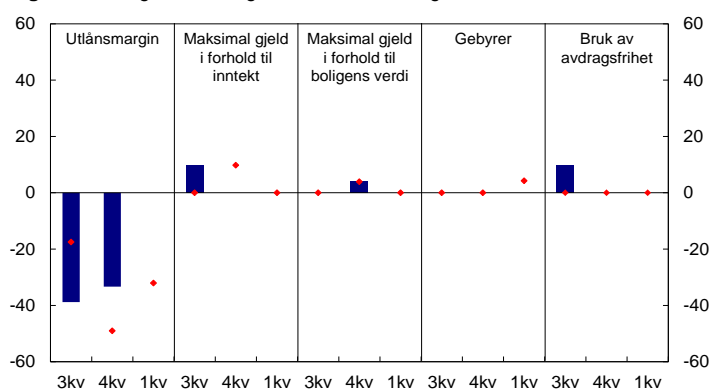
1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramning i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Utlån til husholdninger

Husholdningenes samlede låneetterspørsel gikk litt opp i 4. kvartal, etter en liten nedgang kvartalet før, se figur 1. Etterspørselen etter vanlige boliglån, førstehjemslån og fastrentelån økte, mens etterspørselen etter rammelån var om lag uendret i 4. kvartal. Bankene venter at låneetterspørselen fra husholdningene vil øke litt videre i 1. kvartal i år.

Kredittpraksisen overfor husholdningene endret seg samlet sett lite i 4. kvartal, se figur 2. Bankene rapporterer om litt lettere kredittpraksis for førstehjemslån. Den samlede kredittpraksisen ventes å være uendret i 1. kvartal.

Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

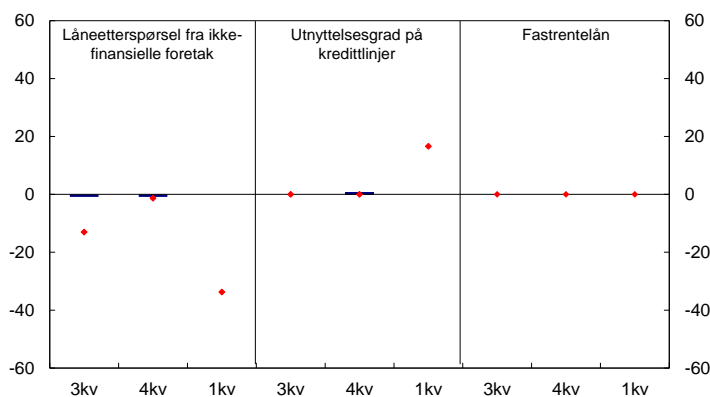

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin og gebyrer betyr strammere lånebetingelser. Negative tall for bruk av avdragsfrihet, maksimal gjeld i forhold til inntekt og boligens verdi innebærer strammere lånebetingelser
Kilde: Norges Bank

Bankene rapporterer at utlånsmarginene på lån til husholdninger falt i 4. kvartal. Nedgangen var litt mindre enn ventet, se figur 3. Bankene anslår at utlånsmarginene vil falle videre i 1. kvartal. Det rapporteres ikke om vesentlige endringer i øvrige lånebetingelser.

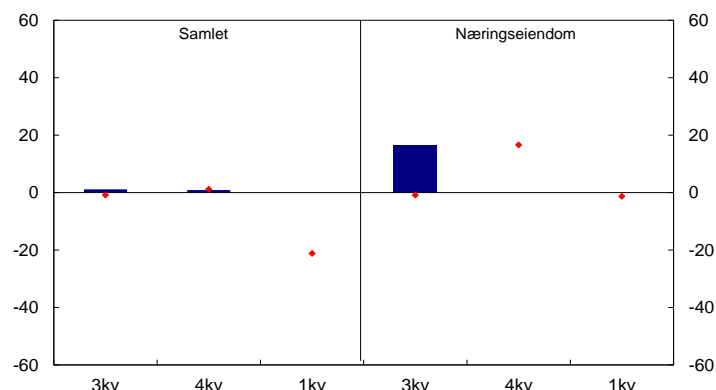
¹ Undersøkelsen for 4. kvartal 2014 ble gjennomført i perioden 19. desember 2014 – 8. januar 2015

Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Nettotall. ^{1), 2)} Prosent

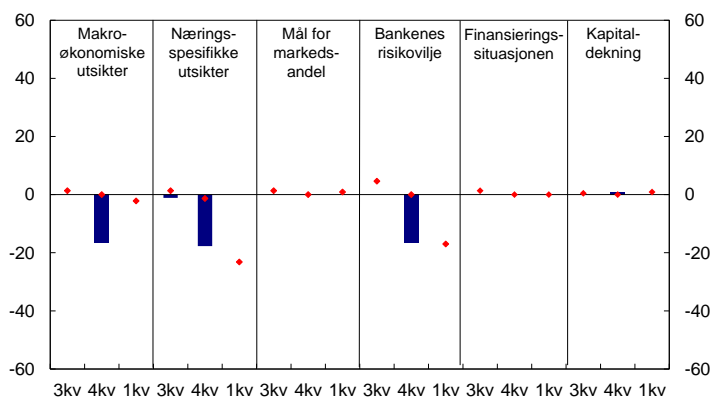
1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive nettotall betyr økt etterspørsel/økt utnyttelsesgrad på kredittlinjer
Kilde: Norges Bank

Figur 5 Endring i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall. ^{1), 2)} Prosent

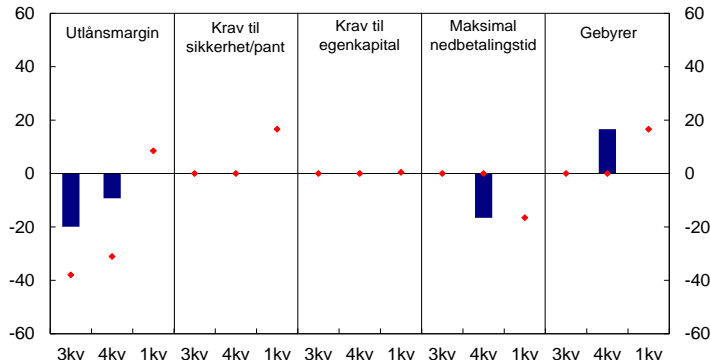
1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramming i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Figur 6 Faktorer som påvirker kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall. ^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall betyr at faktoren bidrar til innstramming i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall. ^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin, krav til sikkerhet/pant, krav til egenkapital og gebyrer og negative tall for maksimal nedbetalingstid innebærer strammere kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Utlån til ikke-finansielle foretak

Låneetterspørselen fra foretakene var uendret i 4. kvartal, se figur 4. Bankene venter lavere låneetterspørsel i 1. kvartal i år. Det ventes at utnyttelsesgraden på eksisterende kredittlinjer øker noe.

Bankene rapporterer om uendret kredittpraksis overfor foretakene i 4. kvartal, se figur 5. Bankene peker likevel på at makroøkonomiske og næringsspesifikke utsikter samt bankenes risikovilje trakk i retning av strammere kredittpraksis i 4. kvartal, se figur 6. Bankene venter noe innstramming i kredittpraksisen i 1. kvartal.

Bankene rapporterer om litt lavere utlånsmarginer på lån til foretak i 4. kvartal, men venter en liten oppgang i 1. kvartal, se figur 7. Nedgangen i 4. kvartal var mindre enn ventet på forhånd. Det rapporteres om noe strengere krav til maksimal nedbetalingstid og litt høyere gebyrer. Det ventes også at det blir satt litt strengere krav til sikkerhet for lån til foretak i 1. kvartal.

Bankene i undersøkelsen blir bedt om å vurdere siste kvartal sammenlignet med foregående kvartal. De blir også bedt om å vurdere forventet utvikling neste kvartal sammenlignet med siste.

I undersøkelsen er det en skala med fem alternativer for å svare på om det er små eller store endringer i forholdene nevnt over. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektet svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. Nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstramming i kredittpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kredittpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.